

Geschillenkamer

Beslissing 04/2020 van 3 maart 2020

Dossiernr. : DOS-2019-04676

Betreft: Klacht van een vakbondslid tegen zijn voormalige vakbond (beëindiging van het lidmaatschap en inning van de syndicale bijdrage)

De Geschillenkamer van de Gegevensbeschermingsautoriteit, bestaande uit de heer Hielke Hijmans, voorzitter, en de heren Y. Pouillet en Frank De Smet;

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (Algemene Verordening Gegevensbescherming, hierna "AVG");

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna GBA-wet)* ;

Gelet op het reglement van interne orde, zoals goedgekeurd door de Kamer van Volksvertegenwoordigers op 20 december 2018 en gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* op 15 januari 2019;

Gelet op de stukken van het dossier;

Heeft de volgende beslissing genomen inzake:

- De klager
- De verwerkingsverantwoordelijke

1. Feiten, procedure en aanhangigmaking

1. De klacht van de klager tegen de vakbond is op 3 december 2019 ontvankelijk verklaard door de Eerstelijnsdienst van de Autoriteit, die deze op dezelfde dag naar de Geschillenkamer heeft doorverwezen. Deze klacht is het resultaat van een door de Eerstelijnsdienst gevraagde bemiddeling op 23 oktober 2019, die door de Eerstelijnsdienst op 21 november 2019 niet succesvol werd bevonden.
2. In zijn eerste verzoek gericht aan de Autoriteit (d.d. 12 september 2019) legt de klager onder meer het volgende uit :

"Ik heb mijn lidmaatschap bij de vakbond opgezegd per e-mail aan de vertegenwoordigers. Ik verzocht hen mijn lidmaatschap en bijdragen stop te zetten. Ik ben naar een andere vakbond gegaan. Ik wilde terugkeren naar mijn voormalige vakbond.

Dat ik ben vertrokken, was mijn fout. Het was hun fout dat zij mijn bijdragen en lidmaatschap niet hebben stopgezet op het ogenblik dat ik daarom heb verzocht (niet-naleving van mijn recht op rectificatie). Zij kunnen dit doen want nu doen ze het zonder mijn akkoord (niet-naleving van mijn recht van bezwaar). *Zij zeggen dat ik niet de juiste stappen heb ondernomen om mijn lidmaatschap op te zeggen (een formulier digitaal ingevuld in plaats van een handgeschreven) terwijl het volstaat dat zij een stopzetting vragen bij HR zodat mijn persoonsgegevens worden aangepast aan mijn schriftelijk verzoek, heel eenvoudig.*

Zo bevond ik mij, volgens hen, (zonder dat ik mij daar bewust van was) in een situatie dat ik bijdragen betaal aan twee vakbonden *en zij straffen mij daarvoor door mij uit te sluiten omdat ik de werknemers heb verdeeld*. Ik wist echter niet eens dat ik nog aangesloten was" (italique toegevoegd door de Geschillenkamer).

3. Op 3 september 2019, lichtte de werkgever de klager in (*a priori*, zijn human resources dienst) om die laatste per e-mail ervan te verwittigen dat de vakbond hem had meegedeeld dat de lidmaatschapbijdragen van de klager dienden te worden stopgezet vanaf 31 april 2019. Ondanks een aangetekende brief die de vakbond op 14 februari 2019 aan de klager heeft gestuurd en die hem zou hebben uitgesloten van de vakbond, zou de klager de betaling van zijn lidmaatschap immers niet hebben stopgezet.
4. De klager legt uit dat hij op 9 mei 2018 ontslag heeft genomen uit de vakbond en dat zijn uitsluiting van de vakbond op 14 februari 2019 geen rechtsgevolgen had kunnen hebben omdat deze ongegrond was. In de brief (van 25 september 2019) die zijn raadsman stuurde aan de Voorzitter van de

vakbond, wordt uitgelegd dat de opzegging van de klager werd gegeven via een e-mail gericht aan de heer Voorzitter en de heer Secretaris-generaal (e-mail die overigens werd vermeld in de uitsluitingsbeslissing van 14 februari 2019¹).

5. Vanuit het oogpunt van gegevensbescherming bekritiseert de klager daarom de juistheid van de gegevens die de vakbond aan zijn werkgever heeft verstrekt: hij is van mening dat de betaalde bijdragen voor zijn vakbondslidmaatschap vanaf 9 mei 2018 moeten worden terugbetaald, omdat hij op die datum heeft opgezegd, en niet met ingang van 31 april 2019², en het is deze informatie die de vakbond aan zijn werkgever had moeten meedelen.
6. Met andere woorden, hij betwist niet het systeem dat bij zijn werkgever is opgezet op basis van " het syndicaal statuut" en de toepasselijke regelgeving³. Als dit niet duidelijk blijkt uit de eerste documenten in het dossier⁴, meldt de klager in een e-mail van 10 december 2019 ter attentie van de Autoriteit duidelijk dat zijn klacht geen betrekking heeft op de inhoudingsprocedure van vakbondsbijdragen "aan de bron" zoals zij in de brief van 19/11/2019 hebben geschreven, maar op **de stopzettingsprocedure van de inhoudingen van vakbondsbijdragen "aan de bron"!** " (vet en onderlijnd in de originele tekst)

2. Redenen van de beslissing

7. In het licht van de juiste context waarnaar hierboven wordt verwezen (punten 1 tot en met 6), blijkt dat de inhoud van het geschil tussen de partijen, de klager en de vakbond, in de eerste plaats betrekking heeft op de vraag of de opzegging van de klager al dan niet geldig/doeltreffend was. Een

¹ De klager merkt op dat hij door de vakbond zou zijn uitgesloten omdat hij bij 2 vakbonden zou zijn aangesloten (zie zijn verzoek om bemiddeling gericht aan de Eerstelijnsdienst van de Autoriteit; zie ook het eerste verzoek van de klager aan de Autoriteit, dat hierboven gedeeltelijk is vermeld).

² Duidelijk te zien in bewijsstuk nr. 7 in het dossier, dat het antwoord van klager bevat en gedateerd is op 22 oktober 2019, ter attentie van de Voorzitter van de vakbond. Zie ook het verzoek van de klager aan de Autoriteit om te bemiddelen.

³ Het onderwerp wordt door de partijen ter sprake gebracht, zie stukken 7, 14 en 17 van het dossier. Bij brief van 19 november 2019 (bewijsstuk nr. 14 in het dossier) legt de Voorzitter van de vakbond uit dat de grondslag van het systeem van inhouding van vakbondsbijdragen "aan de bron" "momenteel zijn grondslag vindt in artikel 153 van het "syndicaal statuut" van de werkgever, een regelgeving, die de betrekkingen tussen de administratieve overheid in dit geval de werkgever, en de vakbondsorganisaties, organiseert", waarbij dit statuut "zichzelf vaststelt op grond van artikel 3, Hoofdstuk 3 van de wet van 23 juli 1926 betreffende Hij preciseerd "dit is als volgt opgesteld: "De facultatieve inhouding van maandelijks bijdragen ten gunste van erkende en representatieve vakbondsorganisaties is toegestaan voor personeelsleden, mits zij daartoe een aanvraag indienen via het Nationaal Bureau (deel VII, hoofdstuk I) van de vakbonds- en representatieve organisatie waarbij zij zijn aangesloten ". In een e-mail van 6 december 2019 gericht aan de Autoriteit (stuk nr. 17), merkt de klager met name op dit voormelde artikel 153 niet terug te vinden in de regelgeving.

⁴ In zijn e-mail van 20 september 2019 ter attentie van de Autoriteit (stuk nr. 3 van het dossier), schrijft de klager: "Op 3 september 2019, lichtte mijn werkgever mij erover in dat de vakbond verzocht om mijn lidmaatschap stop te zetten en mijn syndicale bijdragen stop te zetten zonder mijn akkoord. Ik aanvaard niet dat persoonsgegevens betreffende mijn vakbondslidmaatschap, opgeslagen in de databank van de vakbond, aan mijn werkgever werden doorgegeven. Zie nog stuk nr. 7 van het dossier (de mededeling van de klager ter attentie van de Voorzitter van de vakbond) en het verzoek om bemiddeling van 23 oktober 2019 van de klager (stuk nr. 8 van het dossier), gericht aan de Autoriteit, waarin de klager nog schrijft: "zij leven de AVG niet na want zij hebben mijn "gevoelige" persoonsgegevens (vakbondslidmaatschap) aan mijn werkgever meegedeeld zonder mijn toestemming".

juridische kwestie die tussen de partijen wordt betwist⁵. De Geschillenkamer is echter niet bevoegd om over dit rechtsvraagstuk te beslissen dat buiten het bereik van de AVG ligt.

8. Pas wanneer deze rechtsvraag tussen de partijen volgens de juiste juridische methode is vastgesteld (beroep bij hoven en rechtbanken, een bemiddelaar, enz.), is het aan de vakbond en, in voorkomend geval, aan de werkgever om de juridische consequenties op het gebied van gegevensbescherming te trekken en de persoonsgegevens die zij verwerken met betrekking tot het vakbondslidmaatschap van de klager bij te werken, overeenkomstig artikel 5.1.d), van de AVG, in voorkomend geval met het oog op de terugbetaling van onverschuldigde betalingen, wat uiteindelijk een kwestie is die niet onder de bevoegdheid van de Autoriteit valt. Het staat de klager ook vrij om in dit stadium zijn recht op rectificatie van de gegevens uit te oefenen bij de verwerkingsverantwoordelijke overeenkomstig de artikelen 12 en 16 van de AVG.
9. Gezien het belang van transparantie met betrekking tot het besluitvormingsproces en de beslissingen van de Geschillenkamer, zal dit besluit worden gepubliceerd op de website van de Gegevensbeschermingsautoriteit, waarbij de directe identificatiegegevens van de genoemde partijen en personen zullen worden verwijderd.

OM DIE REDENEN,,

Tijdens haar zitting nr. 4 van 3 maart 2020, acht de Geschillenkamer het niet opportuun om gevolg te geven aan de klacht, en beslist zij om op grond van artikel 95, § 1, 3° van de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit, deze klacht zonder gevolg te klasseren.

⁵ Met een brief van 2 oktober 2019, heeft de klager zijn recht op toegang uitgeoefend bij de Voorzitter van de vakbond (stuk nr. 6 in het dossier) en deze laatste legt in zijn antwoord van 22 oktober 2019 uit (stuk nr. 7 van het dossier) dat in het geval van opzegging door het aangesloten lid, het aan het lid zelf is om de het nodige te doen bij de werkgever om de inhouding van de bijdrage op het loon, stop te zetten. Omgekeerd, als de vakbondsorganisatie het lidmaatschap opzegt, moet deze de inhouding van de bijdragen stopzetten. In antwoord op een brief van de raadsman van de klager, verduidelijkt de voorzitter op 22 oktober 2019 met name het volgende over de klager: "indien hij inderdaad per e-mail van 9 mei 2018 heeft laten weten aan de Voorzitter en de Secretaris-generaal dat hij haar lidmaatschap opzegt, was dit in antwoord op een brief waarbij wij naar zijn intenties vroegen, na vernomen te hebben dat hij betrokken was bij de oprichting van een andere, concurrerende vakbondsorganisatie. Na deze brief werd het syndicaal mandaat waarover uw cliënt beschikte in naleving van de statuten stopgezet. In verband met zijn status als lid van de vakbondsorganisatie, was het aan hem om beslissing ten uitvoer te leggen door zelf zijn werkgever op de hoogte te brengen van zijn beslissing door een formulier P1130 in te dienen bij de betrokken diensten. Voor zover dit is gebeurd, en om redenen die we niet kunnen verklaren, maar die buiten onze macht liggen, is er niet naar gehandeld. De bijdragen van de klager werden nog steeds doorgestort naar de vakbond. Aangezien hij nog steeds aangesloten was, kon hij dus perfect worden uitgesloten van de vakbondsorganisatie volgens de procedures die in de statuten van deze laatste zijn vastgelegd. Dat is de enige vaststelling in de brief van 14 februari 2019 waarnaar u verwijst.

In een e-mail van 29 oktober 2019 (stuk nr. 12 in het dossier) schreef de voorzitter van de vakbond naar de klager: "uw opzegging als lid heeft nooit uitwerking gehad omdat ondanks uw e-mail van 9 mei 2018, u nooit stappen hebt ondernomen bij uw werkgever om de inhoudingen van uw bijdragen op uw loon stop te zetten".

De klager citeert echter in een e-mail ter attentie van de Autoriteit (stuk nr. 12 in het dossier) een "advies van de functionaris voor gegevensbescherming van haar werkgever", waarvan het volgende een uittreksel zou zijn: "een inhouding aan de bron geldt in geen geval als lidmaatschap van een vakbond. De werkgever komt nergens tussen in de relatie die zou kunnen bestaan tussen de vakbond en het aangesloten lid.

Aangezien het een beslissing betreft om de klacht zonder gevolg te klasseren krachtens artikel 95, § 1, 3° van de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit, hadden de partijen niet de mogelijkheid om gehoord te worden overeenkomstig artikel 98, 2° van dezelfde wet. Daarom kan ingegaan worden op het verzoek om gehoord te worden, dat de klager per e-mail heeft ingediend op 21 januari 2020.

Gezien de tussenkomst van de Eerstelijnsdienst in deze zaak en haar eerdere verzoek aan de vakbond, besluit de Geschillenkamer deze beslissing ook onder de aandacht van de vakbond te brengen.

Tegen deze beslissing kan op grond van art. 108, §1 van de wet van 3 december 2017, beroep worden aangetekend binnen een termijn van ⁶⁷dertig dagen, vanaf de betekening van de kennisgeving⁸, bij het Marktenhof, met de Gegevensbeschermingsautoriteit als verweerder.

(get.) Hielke Hijmans
Voorzitter van de Geschillenkamer

⁶ De datum van deze begeleidende brief bij de beslissing, geldt als datum van betekening.

⁷ Hof van Beroep te Brussel